

boesájtani tartozik, annak a testületnek szabályai nem fognak jóváhagyatni, mert hisz intézkedései nyílt ellenmondásban vannak az e részt főnnálló szentesített törvényekkel!

Kérdem már most: mely hithű kath. iskolafőntartónak lesz bátorsága ily körülmények között az iskolának fejlesztésére és alkalmazottjai fizetésének javítására kilátásba helyezett államsegélyeket igénybe venni?

Azt hiszem, egynek sem lesz erre bátorsága!

De ha nem lesz, amint hogy jogféltő előrelátás mellett nem is lehet, mi lesz ennek a következménye?

Először is az, hogy szegény vidékeken főnnálló iskoláinknál — az anyagi erőforrások hiányában — marad minden a régiben: rozoga iskolaházak, tulsüfolt, büzhödt tantermek és nyomorult tanítói javadalom, azon felekezetek pedig, amelyek hitelvért ezen törvénytervezet 44. paragrafusának most jellemeztem kikötése nem sérti, azok duskálnak majd a mi adóforintjainkból is nagyobb részekben összegyűjtött államsegélyekben: azok építhetnek majd iskolapalotákat, világossággal, levegővel teljes tantermeket és harcképessé, igazi kulturtényezővé tehetik a tisztességes megélhetés föltételeinek nyújtása által tanítók hadseregét!

No de nem folytatom tovább, mert belekeveredhetném a tilosba: a politikába, amelyet e helyen elvből kerülni akarok és kerülnöm is kell, de amellyel manapság a mindent államosítás korszakában, mint a fönti példa is mutatja, minden, de minden összefügg...

M. T. Orsz. Bizottság! Azt hiszem, nincs senki közöttünk, aki ne osztaná abbeli véleményemet, hogy amikor az államhatalmat képviselő kormányhatóság oly magasztos célt akar előmozdítani, mint amilyen — mint mondtam — a magyar nyelvnek és szellemnek az állami lét minden pontján való diadalrajuttatása: akkor annak a kormányhatóságnak a cél elérésére szolgálható eszközök meg- és kiválogatása pillanatában oly etikai nézőpontra kell tudni helyezkednie, amelynek magaslátán nem férhet hozzá semmiféle politikai elfogultság, sem szükkeblőség és fukarság, sem pedig az az önzés, amely a kultur törekvésekért mindenha áldozni kész Egyház természetszerű fegyelmi jogának gyakorolhatását is az államhatalom előzetes jóváhagyásától teszi függővé!

Mivel az a meggyőződésem, hogy ez a törvényjavaslat a jelzetnél alantasabb nézőpontról kiinduló munkának köszöni lételet, mivel továbbá az a meggyőződésem, hogy ez a törvényjavaslat törvényvé válása esetére csak újabb ösztönt adna annak a teljesen elhibázott s évtizedek óta tengernyi írott «malaszt»-ot termelő tanügy-politikának a folytatására, amely a népiskolai iskolafőntartóknak és tanítóknak számtalan fajait és nemeit teremtve és különböztetve meg, oly tanügyi közizgazgatást létesített, amelynek paragrafus-labyrinthusában még a hivatottak is csak úgy «féligmegg» és csak «körülbelül» ismerik ki magukat,

és amelynek szervei hibái okozták, hogy a magyar állameszme megvalósulásának egyik legfontosabb előföltételét: a magyar néptanítók anyagi helyzeté gyökeres javításának ügyét, sokkal kevésbbé lehetett előre vinni, mintsem azt e tanügyi közizgazgatás létesítésétől számított hosszú időnek arányához képest előre vinni kellett volna: azért a III. fejezetre vonatkozólag a következő határozati javaslatot vagyok bátor elfogadás végett előterjeszteni:

A Magyarországi Kath. Tanítók Orsz. Bizottsága azt a tanügypolitikát, mely a tárgyalás alatt lévő reformjavaslat III. fejezetében visszatükröződik, teljesen elhibázottnak tartja, mert a népoktatás általános fejlődésének hazánkban egyik legfőbb tényezőjét, a hitfelekezeti tanítóságot, a 800 koronás törzsfizetés megállapítása által továbbra is a legsúlyosabb életgondok martalékául hagyva, nem respektálja eléggé az iskolafőntartó történelmi egyházak, nevezetesen a magyar népoktatás szülőanyjának, a római kath. anyaszentegyháznak évezredes polgárisító munka által szerzett jogait akkor, amidőn a hitelvelkkel is összefüggő fegyelmi jogainak megállapítását és gyakorlását az államhatalom előzetes jóváhagyásától teszi függővé.

Ily meggyőződéstől vezéreltetve, lelkiismeretbeli kötelességet vél teljesíteni a M. K. T. O. B.-a, amidőn tiszteletteljesen arra kéri a vallás- és közoktatásügyi m. kir. kormányhatóságot, hogy ez általánosságban sem tárgyalható reformjavaslatot visszavonva, oly törvénytervezetet dolgoztasson ki, amely minden államosító és elkereszténytelenítő elvekkel és törekvésekkel egyszer s mindenkorra szakítva, oly tanügypolitikát inaugurál, amely a meglévő szervezeteken nyugvó iskolákat a kellő ellenőrzés mellett, az állam rendelkezésére álló pénzerejével hathatósan segítse, hazafias hivatásának betöltésére képesíti, anélkül, hogy azok jellegén változtatna, avagy a tanítóságot különböző fizetésű és igényű osztályokra sorolná, mivel ez a népoktatás egységes fejlődésére benitólhat.

Rohn Nándor.

A Kath. Tanítók Orsz. Bizottságának közgyűléséről.

(Folytatás.)

A tetszést aratott bevezető előadás után a következő javaslatot terjeszti elő.

Kérettessék meg a nm. püspöki kar, hogy hatóság közbelépésével hasson oda, hogy a revizionális javaslat módosíttassék, mert a javaslat minden tekintetben visszafejlődést eredményezne. Így:

1. A nemzetiségi aspirációknak tárt kaput nyit. A nemzetiségi nyelvet egyenrangúvá teszi a nemzeti nyelvvel, megengedvén nemcsak a tanítóképzők nemzetiségi nyelven való tanítását, hanem még a szerencsétlenül tervelt állami képesítő bizottság előtt való vizsgázást is.

2. Az állami tanítóképesítés teljes kiterjesztése és a javaslat egyéb intézkedései a felekezetek iskolai jogait sértik.

3. Mert a javaslat a felekezet és a nemzetiség kérdését egybeesőleg tárgyalja, mi főleg az egyházzal szemben méltatlan és igazságtalan.

4. Az állami képesítés tervezett rendszere főleg a filozófiai és a történelem tanítása révén megsértheti a tanszabadságot, az állam képviselőinek közismert filozófiai és történelmi fölfö-

gása könnyen korlátozható a skolasztikus filozófiának és történelmi katolikus nézőpontjaink teljes érvényesítését.

5. Katolikus tanítóságunkat e javaslat lealázza és elégedetlenségre ingerli a fizetés minimumának az állami tanítók fizetési minimumánál jóval kevesébbre való megállapítása által.

A nagygyűlés teljes alázattal kéri a nmélt. püspöki kart, kegyeskedjék odahatni, hogy:

1. Az új törvényben csak egyféle nyelvű tanítóképzésről legyen szó, mert nem szabad egy országban a tanítóképzésnek és képesítésnek más, mint nemzeti nyelvűnek lennie.

2. A felekezeteknek az iskolához való teljes jogai érintetlenül hagyassanak.

3. Egy külön fejezet toldassék a törvénybe, mely arról gondoskodnék, hogy a felekezetek iskolái, a felekezetek tagjainak túlterhelése nélkül, a közadókból az állam iskoláival egyenlő anyagi gondozásban részesülhessenek minden jogcsorbítás nélkül.

4. A felekezetekkel szemben támasztott kívánások a nemzetiségektől szigorúan elválasztassanak.

5. A tanítókat fizetés tekintetében meg ne különböztessék.

6. A tanfelügyelet teljesen szakszerűleg szerveztessék, az arra nem való szakképzetlen egyének ezen állásból végleg kizárassanak.

Ezután általános érdeklődés között *Ember Károly* szólott lelkesedéssel az általános részhez. Lidérenyomástól akarja fölszabadítani a kath. tanítók szívét. Sokan gondolnak arra, hogy ha az állam veszi át a tanítókat, nő a tekintély, fizetés, nyugdíj. De ez csak valóságos tanügyi politikai célzattól látható így. Óvjuk meg magunkat ettől az irányzattól s ne higgyük, hogy csekélyebb értékű a felekezeti tanító diplomája és munkája. Itt van Budapest igen tisztelt tanító-kara, mely nagyobb részét kath. képzőkből került ki.

Másik figyelemreméltó szempont a fizetés-különbség. A törvényben egyenlőnek mondják az oklevelet s a gyakorlatban a fizetést megkülönböztetik. Ez nem igazság; különbséget tenni tanító és tanító között nem lehet. Legtöbb panasza ezért a mi testületünknek van. Amit velünk tesznek, az nem nemzeti politika. Mint magyar és tanferfiú mondja, hogy ez veszedelme a magyar nevelésügynek. *Nem nemzeti eszme és haladás érvényesül itt, hanem az egyház jogainak csorbítására irányuló törekvés.* Nem áll, hogy állami tanítónak nagyobb önállósága van, mint a felekezetinek, ahol a tanítókat egy állomásról a másokra dobálják és a tanító hazátlanná válik s így intenzív működést nem fejthet ki. Ismernie kell a tanítónak a község népét, gondolkodását. A felekezeti tanító működése, huzamos tartózkodásánál fogva, eredményes, az ide-oda hányt állami tanító még a magyarosítás szempontjából sem fejthet ki eredményes tevékenységet. És mégis különbség a nyugdíjban, fizetésben! A kántortanítók 300 frtos nyugdíjon alig mehetnek

magasabbra. Ez lelketlenség, szívtelenség. Meg kell, hogy értsék már egyszer illetékes helyen, hogy minden tanító egyforma munkát végezvén, egyforma ellátást kíván. Ha hazafias működést kívánnak tőlünk, akkor ismerjék el jogainkat is!

Dreisziger javaslatát egyhangúlag elfogadta a közgyűlés s a tervezet általános részéről a vita véget ért.

A magyar nyelv intenzivebb tanítása.

(Folytatás.)

De rátérek tulajdonképeni tárgyamra. A nyelvi egység megteremtésének szerintem is az igazi eszközei a nők lehetnek, mert övék a tűzhely, és igazán csak az a család mondható magyarnak, melynek családi nyelve a magyar. Tedd a leánygyermeket, a leendő anyát nyelvében és szívében magyarrá, és megvan oldva az óriási probléma! A magyar nyelv intenzivebb tanítása, vagyis hogy a gyermekek a magyar nyelvet szóban és írásban elsajátíthassák, ahhoz legelső sorban és föltétlenül az szükséges, hogy a gyermekek a magyar nyelvet megkedveljék s azt örömmel is beszéljék, ha már megtanulták. Kényszerítő eszközökkel célt nem érünk, mert hogy példát vegyek, utalok arra, hogy kedves kartársaim közül van-e csak egy is, aki a német nyelvet szóban és írásban megtanulta volna, pedig ezt a nyelvet tanultuk mi az én időmben már az első gimnáziumtól kezdve mindaddig, míg a tanítói diplomát a kezünkbe nem nyomták. És ezt meg nem gondolva, a tanítók közül sokan mégis úgy vélik a sikert legbiztosabban elérhetni, ha vasszigorral járnak el, testi fenyték büntetése alatt megtiltják a gyermekeknek, hogy egymással tótul ne beszéljenek. Sőt vigvázókat, besugókat is tartanak, akik a a gyermekeket ellenőrzik, illetve ezt csak a tanító gondolja, mert biz az ily vigvázónak kiállított gyermek, ha összejön egyik társával, közös megegyezéssel, hogy egymást föl nem jelentik a tanítónak, beszélnek azok csak tótul. Így kedves kartársaim a magyar nyelvet tanítani, illetve ami több, megkedveltetni nem lehet, hanem igen is elérhető az, hogy az ily kezelés mellett a magyar nyelvet alaposan gyűlölni fogják tanítójukkal egyetemben. Én szerintem a magyar nyelv intenzivebb tanításának, illetve a nyelvi egység megteremtésének két sarktétele van s ez: kedveltesd meg a magyar nyelvet tanítványaidal és nevelj leendő jó magyar anyákat leány-tanítványaidból.

N.-Valkháza.

Kántor István.

(Folytatása következik.)

IRODALOM.

A III. oszt. földrajztanítás kézikönyvei.

Nagy és hasznos szolgálatot tesz a Szent-István-Társulat a hazai népiskolai földrajztanításnak akkor, midőn a földrajzi alapfogalmak megismertetéséhez, az egyes megyék földrajzának tanításához — az arra hivatott tanferfiak közreműködésével — a vármegyék földrajzát ki-

adja. Ezidőszerint már több ily könyvecske megjelent, némelyik már a lapok hasábjain ismertetve is volt. Mi most sorra vesszük e könyvecskéket, hogy olvasóink és az érdeklőt. kartársak fűzetesebben megismerkedhessenek azokkal.

R. Fucsek László, alsószentgyörgyi néptanító «**Jász-Nagykun-Szolnok vármegye leírása**» c. könyve valóban hasznos helyet tölt be a népiskolai tanítás segéd-eszközei között. Szerző már előszavában jelezi, hogy ő maga is azok közé tartozik, kik a III. oszt. földrajzi anyagát könyv nélkül ohajtják tanítani; de ismét saját tapasztalata győzte meg arról, hogy úgy a szerzett ismeretek állandósítása, mint az emlékezőtehetség fejlesztése és egyáltalában az ész élesítése érdekében szükséges, hogy a módszeresen tárgyalt, jól megmagyarázott és ismétlő lényegkérdésekkel alaposan begyakorolt tananyag részben be is emléztessék.

Ezt igen helyesen azzal indokolja, hogy a III. osztályú gyermek beszédfejlődése még nem nyert befejezést, szó-bősége sokkal kisebb, semhogy gondolatait, ismereteit gördülékeny folyékonyssággal reprodukálni képes volna. Erre való a könyvecske, hogy abból a leckeanyagot a gyermek többször elolvassa, megtanulja és találjon abban egyéb olvasni valót is, amiből ismereteit gyarapíthatja és öt közelebb viszi a szülőföld, a megye, a haza, a világ-egyetem megértéséhez, szeretetéhez. Az első rész a földrajzi alapfogalmak ismertetésével foglalkozik. A könyv szövege föltételezi a tanító módszerében azon sarkalatos elvtétel érvényesítését, hogy a földrajzi alapfogalmakat a természetben való szemléltetéssel ismerje meg a gyermek. A természetben nyert szemléletek alapján végzett abstrakciók eredményeit foglalja azután szavakba a könyv, hogy a gyermekre nézve maradandóvá tegye. Az ismeretessel kapcsolatosan rajzol és rajzoltat is, főgy fokozatosan rávezesse a gyermeket az öntudatos térképolvásra. A második részben Jász-Nagykun-Szolnok vármegye leírását adja járásonként, majd a megyét ismerteti természetes fokozatokban: felszíne és vizei, időjárása és talaja, terményei, közlekedési útjai, lakosai. A harmadik részben röviden a haza fogalmával, a külfölddel és a világgyetemmel ismerteti meg növendékeit, úgy, amint azt a földrajztanítás-körben bővülő tanmenete megköveteli.

Végül a vármegye igen izléses színezett térképét csatolja könyvéhez. **A könyv ára 32 fillér. Megrendelhető a Szent-István-Társulat könyvkiadóhivatalában, Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28.**

Amint az előbb elmondottam **R. Fucsek** könyvéről, ugyanolyan kritikát ismételhették a következő megjelent könyvekről:

Veszprém vármegye rövid földrajza. Írták *Gubicza Lajos* és *Győrffy János*, ára 40 fillér.

Győr vármegye és Győr város rövid földrajza. Írták *Győrffy János* és *Orosz Kálmán*, ára 40 fillér.

Baranya vármegye rövid földrajza. Írták *Győrffy János* és *Szekely Károly*, ára 40 fillér.

Pozsony vármegye és Pozsony város rövid földrajza. Írták *Zelliger Arnold* és *Győrffy János*, ára 48 f.

Zala vármegye rövid földrajza. Írták *Eles Károly* és *Győrffy János*, ára 32 fillér.

Torontál vármegye rövid földrajza. Írták *Győrffy János* és *Hámori Márton*, ára 40 fillér.

Zemplén vármegye rövid földrajza. Írták *Győrffy János* és *Hámori Márton*, ára 40 fillér.

A felsorolt könyvek a járásek és a megye ismertetésénél a szöveg közé igen sikerült és a megye sajátos földrajzi viszonyait szemléltető képeket is fölvettek, amit különös dícsérettel azért emelünk ki, mert az ily képekről vett szemléletek maradandó nyomot hagynak a gyermek lelkében és fokozzák a tanulóban a tárgy iránt a szeretetet. Vajha megadná a könyvecskék eljárása az eszmét arra, hogy illetékes tényezők belátnák, hogy a haza földjének ismertetésével is több élettelen ismeret birtokába juthatnának a haza gyermekei, ha e tárgy tanításához a magyar haza természettani, földrajzi, néprajzi, kulturális és történeti sajátos viszonyait feltűntető *földrajzi szemléltető* képeink volnának. A jó térkép is szük-

séges és hasznos, de még nem minden arra, hogy földrajzi oktatásunkat kiemeljük a száraz, élettelen, számokat és neveket emléztető meddő oktatás köréből. De hát mikor az évek óta készülő történeti szemléltető képeket is csak várjuk, de hiába várjuk, mit álljunk elő akkor ilyféle reményekkel, mikor az ismét **pénzbe** kerül. Hely pedig a nyugat országában már Magyarország ismerettségéhez is használnak ily képeket, e téren annyira előre vannak. De mit mondok. Mi politikus nemzet vagyunk s így a külföld modern tanügyi haladását is csak a tanügy-politika szempontjából figyeljük és tanulmányozzuk. Mert hát csak ezen a téren lehet ma már hirtelen feltűnő «modern» kísérletezésekkel előállni.

E rövid betoldás után ismét tárgyunkra térünk át és ajánljuk a fent ismertetett földrajzi könyveket olvasóink és az érdeklőt. kartársak szives figyelmébe. A könyvek a Szent-István-Társulat kiadásai és megrendelhetők a **Társulat könyvkiadóhivatalánál Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28.** Bevezetés céljából tiszteletpéldányt készséggel küld a könyvkiadóhivatal.

VEGYESEK.

Egy tanító kitüntetése. Őszintesége, X. Pius pápa, *Esztergyályos József* mocsori kántortanítót, hosszas és kitűnő szolgálatának elismerésül a «Pro Ecclesia et Pontifice» érdemrend díszkeresztjével tüntette ki. Őszinte szívből üdvözöljük érdemes kartársunkat a magas kitüntetés alkalmából.

Az érdem jutalma. A székesfőváros nagyérdemű tanácsa *Győrffy János* székesfővárosi tanítót a VII. kerületi hermina-uti községi iskola vezetésével bízta meg. Az új igazgató-tanító huszonöt évet meghaladó multtal bíró tanító, ki úgy az iskolában, mint a pedagógiai irodalomban kiváló érdemeket szerzett arra, hogy egy iskola élére jusson. Bárczy István tanügyi tanácsos, kinek egyik sarkalatos elve a székesfőváros tanító-társadalmában a hivatásszeretnek és a tanítói egyéni értéknek fokozása, igen helyesen cselekszik, midőn igazi tanítókat jutalmaz és állít az iskolák élére. Egyidőben bízta meg a tanácsos *Száva Jánost*, a rottenhiller-utcai iskola igazgatójával; Száva korábban mint jászladányi róm. kath. tanító működött, s mint igen jelesnek ismert tanító került a fővárosba. A magyar tanítósság osztatlan tiszteletét a most lefolyt egyetemes gyűlésen a tanítói fizetések reformja tárgyában előterjesztett komoly és határozott javaslataival föltétlenül kiérdemelte. Fogadják az új igazgatók a mi őszinte üdvözlésünket is.

Guzsvenitz Vilmos alelnök. A képezdei tanárok országos egyesülete legközelebb Győrött tartott közgyűlésén Guzsvenitz Vilmost, az esztergomi kath. tanítóképző igazgatóját, a kiváló tanférfiut, egyik alelnökévé választotta. E választással az egyesület önmagát tisztelte meg.

Negyvenéves találkozó Sopronban. *Hackl József* ruszti (Sopronm.) főtanító fölkéri azon volt iskolatársait, akik 1864-ben Sopronban vele végezték a képezdét, hogy augusztus hó 2-án (kedden) délelőtt Sopronban, a Fehérrózsaszállóban jelenjenek meg és addig is tudassák vele lakóhelyüket. Kiváló tisztelettel Ruszt (Sopronm.) 1904. július 18. *Hackl József*, főtanító.

Pelda a kath. iskola védelmére. *Csögley Kálmán* ipolyszécsénkei plébános a jelen évben saját vagyonából híveinek igen szép iskolát építtetett Ipolyszécsénken. Ezen kívül Hontnagyalun a legnagyobb buzgósággal építtette föl az iskolát, így elmélen magának örök emléket mindazok előtt, kiknek a kath. iskolák biztosítása szívük legnagyobb vágya és azok előtt, kik kétkedve, habozva állnak meg a kérdés előtt: miként lehet az iskolák kath. jellegét biztosítani és ez által a kath. elemi népiskolák ügyét igazán, hivatásosan szolgálni. Sok ilyan lelkészt az egyháznak és a hazának!

Szerkesztői üzenetek.

R. P. Mi is hathatósan támogatni fogjuk, de az említett jóindulatú támogatását is kérelmezzük. — **Sz. R.** A tévedés jó helyre irányította a levelet. Készséggel tettünk eleget a kívánságnak, azonnal válaszoltunk. — **M. I.** Köszönet az értesítésért. Közzétettük. — **H. J.** Készséggel közöltük. Az ily természetű közlésekért a kiadó Szent-István-Társulat nem fogad el díjat; ez nem bírálatos vagy pályázat. — **M. J.** Az egyes zárdai leányiskolákban vannak alapítványi helyek, amelyeket az illetékes Főpásztorok adományoznak a jogosult folyamodónak. Folyamodjék egy ily helyért a megyés püspök úr ömellőségéhez. Kérvényéhez csatolja: a keresztlevelet, az elemi iskolai bizonyítványt, az iskolaszéki elnök úr által kiállított működési bizonyítványt, hatósági bizonyítványt vagyoni helyzetéről. A kérvényt az egyházi főtanfelügyelőség útján azonnal nyujtsa be. Jobb előbb, mint később. — **F. M.** Az iskolaszék jelentse be, hogy II. év-ötödös korpótléket nyert s kérje a kir. tanfelügyelőség intézkedését, hogy az az ön nyugdíját tevő alapfizetéshez hozzászámíttassék. — **B. V.** Köszönet a beküldött tudósításért. Hasonló értesítéseket máskor is kérünk. — **Gy. J.** Megkaptuk. Köszönet. Több levélre a jövő számban felelünk.

Felelős szerkesztő: **Ember Károly.**

PÁLYÁZATOK.

Esztergomi érseki megye.

A galanthai római katolikus iskolaszék osztálytanítói állásra pályázatot hirdet. Pályázhatnak mindazon okleveles tanítók, kiknek legalább négy évi gyakorlatuk van. Kötelezettsége: a reá bizodaló osztály vezetése, a kántortanító helyettesítése, mely esetben, ha van, a stólaris jövedelem öt ölteti, s a német nyelv tanítása. Fizetése: évi 1000 (ezer) korona, egy szobás természetbeli lakás és 25 métermázsza kőszén. Állását 1904. szept. 1-én köteles elfoglalni. A pályázatok 1904. július 31-éig nyujtandók be az iskolaszék elnökehez: a később érkezők figyelembe nem vétetnek. 147 3—3

O-Barson katolikus magyar-tót osztálytanítói állásra aug. 11-ére pályázat hirdet. Javadalmazása koronákban fizetés 800 korona, lakpénz 200 korona, kerpótlék 60 korona. *Iskolaszék.* 177 1—1

A nagy-kovalói (u. p. Dojes, Nyitramegye) kántortanítói állomásra pályázat hirdet. Javadalmazása: különféle cím. en 709 kor. 40 fill. (hétsházkilene). Fizetésjavulás. címén a község kettősház koronát szavazott meg, mely összeg azonban a megye részéről még jóváhagyva nincsen. Ha jóvá nem hagyatnék, akkor a 800 koronára való kiegészítés máshonnan fog kérelmeztetni. Van azonfőtt százszáz koronányi tiszteletdíja a gazdasági iskola vezetéséért. Lakása két szoba, konyha, kamra és megfelelő gazdasági épület. Ezen lakását azonban csak 1905. évi január havában foglalhatja el, addig is lakbér fejében havi 34 koronát kap. Személyes megjelenés megkívánatik. Csakis okleveles tanítók pályázhatnak f. é. aug. hó 7-éig az iskolaszékre címezve. *Elnökség.* 196 1—1

Pozsony megye **Csukárd** község róm. kath. főkegyháznak iskolaszéke tót-magyar tannyelvű kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Pályázhatnak okleveles kántortanítók, esetleg tanítónők is: utóbbiak közül elsőbbségben részesülnek az orgonálni tudók. Sajátkezüleg irt és okmányolt folyamodványok július végéig benyujtandók. Javadalmazás: a községtől készpénzben 620 kor., államségély 64 kor., földek után haszonbér és stóla 116 kor. összesen 800 kor. Két szobából álló lakás és mellékhelyiségek. 187 1—2

A morvaszentjánosi róm. kath. fiúiskolához aug. 14-ig osztálytanítói állásra pályázat hirdet. Fizetése: a község pénztárából 674 kor. előleges havi részletekben és a m. kir. adóhivatalból 126 kor. utólagos 1/4 évi részletekben, az iskolaépületben bútorozott szoba (ágynemű nélkül) a szükséges tüzelőanyaggal. Ha kántorságban és

temetéseknel segédkezik, némi mellékjövedelem. Folyamodványok ftdő *Dobsa Mihály*, egyházk. tanfelügyelő úrhoz Morvaszentjánosra nyujtandók be. 203 1—1

A felső-dombói (Pozsonym.) róm. kath. kántortanítói állásra f. évi *augustus 17-ére* pályázat hirdet. Javadalmazása: 500 korona a községtől, 2 1/2 kat. hold szántó-föld; párbér: 28 1/2 pozs. mérő rozs; stóla, műsealapítványok és offerákból 120 korona; ostyasütésért 10 korona; a községi erdőből 2 telek után fajarandóság, a tanterem fűtéséről külön gondoskodva van; 2 drb szarvasmarhára, 4 drb sertésre legeltetési jog. Két szoba, konyha, éléskamara és istállóból álló lakás, szép gyümölcsöskerttel. Tannyelv: magyar-tót, személyes megjelenés előnyösebb. A kellően felszerelt kérvények a felső-dombói iskolaszékre címezve Nahiásra (u. p. Dejte), az *iskolaszéki elnökhöz* küldendők. 206 1—1

A komárom-tarjáni róm. kath. iskolaszék magyar-német tannyelvű osztálytanítói állásra pályázatot hirdet. Jövedelem egy évre a hitközségtől havi részletekben 600 kor., államségély, melyért folyamodni kell 200 kor. és egy negyedhold kertvátság fejében 10 kor. Lakás: egy bútorozott szoba szabad fűtéssel. Németül tudók és a kántori teendőket jártaak előnyben részesülnek. A tanító kötelessége egy tantermet vezetni, esetleg az ismételőiskolásokat is tanítani s a gyermekeket vasárnapokon és ünnepnapokon az istentiszteleire kísérni és ott rájuk felügyelni. A folyamodványok ft. *Duschek János* tanfelügyelő-esperes úrhoz nyujtandók be a tarjáni iskolaszékhez intézve. *Pálmai P. János* plébános, iskzs. elnök. 211 1—1

Esztergom-Bajnán két osztálytanítói állásra pályázatot hirdetünk. Javadalmazása egyenkint: 800 korona pénzben, lakás és fűtés természetben. Pályázatok f. évi *augustus 10-ig* ftdő *Duschek János* alesperestanfelügyelő úrhoz küldendők Komárom-Tardosra. 208 1—1

Esztergommegyei **Epöl község** kath. iskolájánál osztálytanítói állásra, melynek javadalmazása: 800 korona fizetés és természetbeli lakás, f. évi *augustus 10-ig* pályázat hirdet. Pályázatok ftdő *Duschek János* alesperes-tanfelügyelő úrhoz küldendők Komárom-Tardosra. 209 1—1

Egri érseki megye

A jászdózsai róm. kath. elemi népiskolánál az újonnan szervezett I-ső fiúosztály tanítói állomására pályázat hirdet. Javadalmazás: a községi közjövödelmi pénztárból évnegyedenként előlegesen fizetendő 680 korona törzsfizetés, 120 korona lakáspénz, 120 korona államségély. Köteles leend a tanító növendékeit a nagyméltóságú püspöki kar által megállapított tanterv szerint oktatni, velők minden ájtatosságban résztvenni és az ismételő leányosztályt vezetni. Kellően felszerelt kérvények *augustus 31-ig* ft. *Bozoky János* iskolaszéki elnök úrhoz küldendők. 189 1—3

Ózdon (Borsodm.) róm. kath. segédtanítói állás hirdet. 360 korona 10 havi fizetéssel mosáson, ágyneműn kívül. Határidő aug. 11. *Róm. kath. iskolaszék.* 212 1—2

A bo'dvai kántortanítói állás betöltetik. (Borsod-megye, vasút. posta helyben). Fizetés: 600 korona készpénz. Párbér, stóla = 200 korona. Három hold szántó-föld, 600 öl belsőség, szép lakás. Kérvények a *sajbócmosi plébániára* küldendők. 213 1—2

Csanádi egyházmegye.

A perjámosi róm. kath. hítf. elemi népiskola kántortanítói állomására pályázat hirdet. Javadalmazás: négy szoba, konyha, éléskamra és pincéből, továbbá mosókonyha, fa- és szertárból meg padlásból álló szabad lakáson kívül tanítói fizetés fejében 420 kor. készpénz, 30 q tiszta buza, 22 m³ kemény hasáb tűzifa, 19 korona 40 fillér átalányok és házikert. A kántori teendőért jár két hold termőföld és egy pótkert élvezete, 8 m³ kemény hasáb tűzifa, 3·8 m. takarmányszalma és 3800 lelek utáni stóla-jövedelem. Helybeli tanító megválasztatása esetében egy másik üresedésbe jövő, 600 kor. készpénz, 20 q tiszta buza, 14 m³ kemény hasáb tűzifa és 17 kor. 30 fill.

átalánnyal javadalmazott s az iskolaszék utasítása szerint vagy természetbeni lakással, vagy 200 kor. lakbérrel egybekötött tanítói állás fog ugyanakkor betölteni. A megválasztottak a reájuk bízandó ismétlősök oktatására is kötelesek. Az osztályokhoz való beosztást, illetve az iskolaszék főtartja magának a jogot, valamint a véglegesítést illetőleg is, mely csak egy próbaév sikeres eltöltése után eszközöltek. Pályázati határidő *aug. 5.*, mely időig a folyamódványok a fentnevezett iskola iskolaszéki elnökéhez küldendők. *Az iskolaszék.* 205 1—2

Győri püspöki megye.

Pervány főközség róm. kath. iskolaszéke az egytantermű tanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalmazás: 2 szoba, konyha, kamra, pince, istálló és házikert. 2½ hold tagosított legelőföld, a község által munkálva, 6¼ p. mérő buza, 13½ mérő rozs, 50 darab tojás, 3 öl 50 rözsé kemény tüzelőfa, tanító saját használatára és a tanterem fűtésére, a temetői fű használatára. Kézpénzben 112 kor. 70 fill. Államsegély 480 kor. Mindennapi iskolakötelesek száma 41, tannyelv magyar-horvát, ép ezért az országban bíró valamelyik szlávnyelv bírása kívánatos. Folyamódványok az alsó-pulyai (Sopronmegye) plébániához küldendők be. 1904. évi *julius hó 31-ig*. Pályázhatnak tanítónők is, de kántortanítók előnyben részesülnek. 163 2—2

Szarvaskő (Sopronm.) nagyközségben három osztálytanítói állás töltendő be. Javadalmazás egynek-egynek 800 kor. kézpénz, bútorozott szoba fűtéssel, 10 korona kertiletmény. Tannyelv magyar, de a horvát és német nyelven jártasak előnyvel bírnak. Kötelessége a mindennapi és ismétlőiskolában tanítani, a kántorságban segídezni. Pályázhatnak okleveles férfitanítók. A pályázat határideje *aug. 8.* *Az iskolaszék.* 202 1—2

Farad nagyközség kath. iskolaszéke osztálytanítói állásra pályázatot hirdet *aug. 6-ig*. Díjazás 800 korona, bútorozott szoba, fűtés, takarítás. Az állás szept. 1-én elfoglalandó. 200 1—1

Kassai egyházmegye.

A hernádnémetii (Zemplénm.) róm. kath. iskolánál a második tanítói állásra pályázat hirdettetik. Fizetés 800 kor., megfelelő lakás és kert. Tanítónők is pályázhatnak, kik megválasztásuk esetén a női kézimunkát is tanítják. Kérvények *aug. 15-ig* a róm. kath. plébániára küldendők. Az állás szept. 1-én foglalandó el. 162 2—3

Pályázat a **jankóci** (Zemplénm.) róm. kath. kántortanítói állásra. Jövedelme: természetbeni lakás, kerttel, ¾ áréri telek szántó, réttel és legeltetési joggal, 22 köböl rozs, zab párbér, 6 öl fa befúvarozva. Stólaris jövedelme kitesz. 100 koronát. Ostyasütésért 12 korona. Zsellér és eselédnapszám 10 korona. Kézpénzfizetése 240 kor. Összes jövedelme 926 kor. A kérvények Jankóca (u. p. Görögnye) az iskolaszék elnökéhez *aug. 4-ig* beküldendők. 199 1—1

Nyitrai püspöki megye.

A „Népnevelő” 28—29. számában **riecsnicai** róm. kath. kántortanítói állás közzétett pályázata fenntartatik azon módosítással, hogy a javadalmazás csupán 480 kor. a községtől, államsegély 320 kor., összesen 800 kor. megmarad. A pályázati határidő *aug. 24.* 201 1—1

Pécsi egyházmegye.

A závodi róm. kath. kántortanítói állomás lemondás folytán megüresedvén, pályázat iratik ki *aug. 6-ikáig*. Javadalmazás: Kézpénzben 426 kor. Kényelmes lakás melléképületekkel, kerttel egyenérték 140 kor. 7 kat. hold 230 öl szántóföld, ebből kettőt a község munkál, egyenérték szolgálmanyaival 288 kor. 14 p. m. buza 43 p. m. r. átlag értékben 364 kor. 14. fill. Bor körülbelül 4½ hektó liter, értéke 90 kor. 3 szekér négy ígás széna, értéke 90 kor. A kegyuraságtól hat öl fa, község által beszállítva értéke 144 kor. Iskolafűtésre 1 és ½ öl. átlag értéke 36 kor. Stólarjövodelem körülbelül 98 kor. Kötelessége az egyik tanteremben a mindennapi iskolások s az összes ismétlőiskolások oktatása, az összes kántori teendők végzése.

Tannyelv magyar-német, az isteni szolgálat nyelve német. Az állomás szept. 1-én foglalandó el. Ettől jár a fizetés, ha más rendelkezés nem lesz. Próbaéneklés megkívánatik. Folyamódványok Závodra, posta Kisrajka, küldendők az *iskolaszéki elnökséghez.* 191 1—1

A závodi róm. kath. magyar-német tannyelvű osztálytanítói állomás lemondás folytán üresedésbe jött. Pályázhatnak *augustus 6-ikáig*. Javadalmazás 730 korona kézpénzben (ebben van a második szoba, konyha, kamra, ¼ hold kert váltása 120 koronával). Egy szoba legszükségesebb bútorokkal, egyenérték 20 kor. Egy öl fa fűtésre, egyenérték 24 kor. Okleveles tanítók és tanítónők pályázhatnak. Az egyik tanteremben a mindennapi iskolások I., II., III. osztálya tanítandó, ha tanító választatik, a kántorságban segítkeznek: ha tanítónő, az ismétlőiskolás leányokat tartozik tanítani. Folyamódványok Závodra küldendők posta Kisrajka (Tolnámegye), az iskolaszéki elnökséghez. Az állomás szept. 1-én foglalandó el, a fizetés ez időtől jár. *Magyar Mihály*, plébános. 192 1—1

Somogy-Szent-Lászlón a róm. kath. kántortanítói állásra *augustus 1-ig* pályázat hirdettetik. Javadalmazás: három szoba, két konyha, éléskamra, pince és melléképületekkel felszerelt lakás; párbér stb. fizetések, földjövodelemek együttesen 1303 korona 50 fillér, ebből tisztán tanítói 1053 korona 50 fillér. Korpótlék államsegélyből. Tannyelv magyar, egyházi nyelv német-magyar. A díjlevél betekínthető a plébánián. Felszerelt kérvények *Lakócsára* (Somogyom.) a kerületi esperesi hivatalhoz intézendők, honnét a választás napja tudatva lesz. Személyes megjelenés kívánatik. *Gosztonyi Jenő* plébános, isksz. elnök. 188 1—1

A **siklósi** róm. kath. népiskolánál egy osztálytanítónői állás töltendő be. Javadalmazása havi előleges részletekben évi törzsfizetés 600, lakálatvány 150, kertiletmény 50 korona. Kötelessége az iskolaszék által reabizandó egy osztálytanítót önállóan vezetni. Az állás szept. 1. foglalandó el, amely naptól az illetmények folyósíttatnak. Pályázhatnak: róm. kath. képesített tanítónők. Pályázók kellően felszerelt kérvényeiket legkésőbb f. é. *aug. 1.* *Vargha Vitus* iskolaszéki elnökhöz nyújták be. 186 1—1

A **siklósi** (Baranyam.) róm. kath. népiskolánál osztálytanítói állásra pályázatot hirdet az iskolaszék. Javadalmazás: 1. A hitközség pénztárából havi előleges részletekben 480 kor., lakás és kertiletményben 200 kor. 2. A pécsi kath. alapítványi hivatalból ½ évi utólagos részletekben 269 ⁵⁰/₁₀₀ kor. A gazdasági ismétlő iskolánál is számíthat mellékjövodelemre. Kötelessége egy az iskolaszék által reabizandó osztálytanítót magyar tannyelvű osztály önálló vezetése, úgy vasár- és ünnepnapokon az első (nyolc órai) misén orgonálni és az énekre betanított gyermekkel énekelni. Az állás f. szeptember 1-én foglalandó el, amely időtől a javadalmazás ki fog utalványoztatni. Az állásra folyamódók felszerelt kérvényeiket *aug. 7-ig* *Vargha Vitus* iskolaszéki elnökhöz Siklóson nyújták be. Személyes megjelenés kívánatos. 204 1—1

Rozsnyói püspöki megye.

Az **almágyi** (Gömörm.) róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettetik. Jövedelme: minden szántófölddel bíró egyéntől 1½ veka rozs, eselédektől fél veka. Minden tanköteles gyermek után 80 fillér. Minden családtól, amelynek tanköteles gyermekei vannak, egy szekér fa. Államsegély 194 kor. Négy hold s 154 öl szántóföld. 924 öl rét, 55 öl házikert. Egy fél ház hely után erdő és legelő illetőség. A földek minden munkája e községet terhel. Végül stóla és lakás. Okleveles pályázók felszerelt kérvényei az egyházasbáti plébániahivatalhoz küldendők *aug. 4-ig*, u. p. Ajnácskő. 207 1—1

Székesfehérvári egyházmegye.

A **sárszentmiklósi** róm. kath. iskolához okl. esetleg képezdevégzett segédtanító vagy tanítónő kerestetik. Fizetése egy polgári évre 600 korona s 80 korona évnegyedes részletekben az iskolaszéktől és egy bútorozott szoba. Teendői az alsóbb osztályok oktatása, a gyermekeket naponkint templomba vezetni s ott reájok fölügyelni s a

kényszerben segédkezni. A szabályszerűleg felszerelt konyhának az iskolaszékre címezve legkésőbb *július 30-ig* fűt. *Nyers István* esp. pléb. úrhoz Sárszentmiklóásra küldendő. 160 2—2

Adonyi (Fehérm.) belvárosi róm. kath. fiúiskola-hoz két osztálytanító kerestetik. Javadalom: az első osztálytanítónak 800 korona, egy butorozott szoba ágynemű nélkül, a második osztálytanítónak 720 korona, egy butorozott szoba ágynemű nélkül, havonként előre fizetve, takarítás és mindegyiknek négy méter kemény tűzifa behordással és vágatással. Az első osztálytanító köteles a kántorságban segédkezni, sőt önállóan is végezni. Az ismétlőiskolát társával fölváltva oktani. Sikeres vizsga esetén egyenként az iskolaszéktől nyolevan korona jutalékra számíthatnak. Kérvények, képesítő bizonyítvány, keresetlevél és működési bizonyítványok alulírott iskolaszék elnök plébános úrhoz intézendők. Pályázati határidő *aug. 1. Csöngedy Gyula.* 182 2—2

Váci egyházmegye.

Felsőpetény (Nógrádm.) főkegyház róm. kath. tanítói állomásra pályázhatnak okl. tanítók. Javadalom: két szoba, konyha, kamrából álló lakáson kívül 1/2 telek föld haszonélvezete, 634 kor. államségély, minden növendéktől 2 kor. évi tandíj és az esedékes korpótlék. Köteleesség: mintegy 30—35 mindennapi és ismétlőbe járó tanköteles oktatása, vásár- és ünnepnap és ezek előnapjain az istentisztelet végzése az iskolában, úgyszintén az iskolaépület jókarban tartása. Határidő *aug. 20.* Nőtines. *Királymészey Dezső,* plébános. 193 1—1

Veszprémi egyházmegye.

A **balatonkeresztúri róm. kath. elemi iskolához** szept. 1-re osztálytanító kerestetik. Kötelességei: mindennapi és ismétlőiskolásokat tanítani, templomba vezetni, ott rájuk fölügyelni, kántoriakban díjtalanul segédkezni. Javadalma: 800 kor., butorozott szoba fűtéssel, takarítással. Iskolaszékhez intézett, okmányokkal felszerelt kérvények *aug. 3-ig a plébánia-hivatalhoz* küldendő *Somogy-Kéthelyre.* 190 1—1

Ságvári esperességben, Köröshegy plébániához tartozó Balványos főkegyházban lemondás folytán megüresedett róm. kath. kántortanítói állomásra f. évi *aug. 3-ik* napjára pályázat hirdettetik. Jövedelmei: 1. 16 magyar hold szántóföld, értéke 320 kor. 2. Ezekből 2 hold őszt, 2 hold tavaszt a hivek munkálják, értéke 24 kor. 3. Három hold rét értéke 80 kor., ebből két holdat a hivek munkálják és hazahordják, értéke 7 korona 80 fillér. 4. Mintegy 20 pozsonyi mérő rostált pár-rozs a 4 kor., értéke 80 kor. 5. Stólaris jövedelme 2 kor. 6. Párpénc mintegy 14 kor. 7. Hét-nyolc igavonóstól két kocsis karóféle tűzifa járna, de az eddigi gyakorlat szerint az egész megváltatott 50 koronával, nem is ér többet természetben. 8. Ferenc József-alapból 47 kor. 60 fillér. 9. Tankötelesek után mintegy 50 kor. 10. Uradalmi esedékek után párpénc mintegy 16 kor. 11. Néhány szőlősgazdától must, értéke 3 kor. 12. Ostyasütésért 4 kor. 13. Összes sarju értéke 40 kor. 14. Ismétlősök tanításáért a politikai községtől 30 kor. Összesen 768 kor. 40 fillér, 176 négyszögöl házikert sok szép szilvafával. Szabad lakás: két padlós szoba, meleg konyha, kút, sertésöl. Udvar tele jól termő gyümölcsfával. Tankötelesek száma 40—45. Tannyelv magyar. Pályázatra személyes megjelenés kívántatik. Csak oklevelesek pályázhatnak. Okiratok a pályázat előtt, a körös-hegyi plébániai hivatalhoz küldendő. Megválasztott tartozik állomását szeptember hó 1-én elfoglalni. *Keménydinger Kálmán,* plébános. 194 1—2

A **csoma-szabadii iskolaszék a szabadii róm. kath. iskola**hoz osztálytanítói állásra pályázatot hirdet. Évi fizetése 400 kor. a hivektől, 400 kor. államségélyből, 2 szoba, konyha, kamra, pince s istállóból álló lakás, egy szobára a legszükségesebb butorzat, egy szobára fűtés és fűtőgátás, megfelelő kert. Kötelessége Szabadiban a mindennapi és ismétlőiskolásokat tanítani, gyónásra, áldásra, körmenetekre a tanulókat Attalába elkísérni, a kántorságban segédkezni, vásár- és ünnepnapon litániálni. Az állomás f. évi okt. 1-én elfoglalandó. A kérvé-

nyek *aug. 2-ig Melhárd Gyula* isksz. elnökhöz küldendő *Attalába (Somogy, u. p. Csoma).* Személyes megjelenés nem kívántatik, a bemutatkozás előnyül szolgál. Tannyelv magyar, tanköteles 50—60. 198 1—1

Pályázat hirdettetik a **bakonynánai róm. kath. elemi iskola** osztálytanítói állására. Javadalma: butorozott szobán és fűtésen kívül, 480 korona a hitközség részéről és 320 korona államségély. Kötelme: az I—II. osztály oktatása és segédkezés a kántoriakban. Német nyelven is beszélő okleveles pályázók *aug. 6-ig* jelentkezhetnek az iskolaszék elnökénél. Az állás- és javadalmazásba belépés ideje szept. 1. 210 1—1

Okleveles nevelőnőt keresek két leánykám mellé, ki képes az I. és II. polgári iskola tantárgyait, úgyszintén zongorát perfekt tanítani. Ajánlatok *Halbwirth Ferencné* Zeliz (Barsmegyébe), küldendő *195 1—1*

Lelkigyakorlatok. Pozsonyban a Jézustársaságiak kollegiumában ezidén is tartatnak július hó 18—22. közt lelkigyakorlatok tanítók számára. Hétfőn este 6 órakerkeződnék és pénteken reggel végződnek. A lelkigyakorlatokban résztvenni akarók jelentkezzenek minél előbb az alulírotnál. *Milz József S. J.* házfőnök. Batthyány-ter 1. szám. 104 7—7

24 EREDETI PRELUDIUM

jobbára saját szerzemény, mely szeptember első felében jelenik meg, már most megrendelhető alulírotnál. Egy példány előfizetési ára: 1 K 50 fill. Bolti ára magasabb lesz. Gyűjtők 3 példányra egyet ingyen kapnak.

ZÁMBÓ KÁROLY, Szeged 6.

Orgonaépítési műintézet.

Rieger Testvérek

villamosgépekkel berendezett cs. és kir. udvari orgonagyára

Budapest, VII., Garay-utca 48.

cs. és kir. udvari szállítók, a Szentsír jövogja, a Ferenc József-rend lovagja,

A párisi és bécsi világtalálton stb. helyről kitüntetve.

Legelőszöb arban és kedvező fizetési feltételek mellett kiváló tiszta legújó-másúcsőrendszerint (pneumatikai) tartós, nemes-hangú orgonákat szállít. 30 év óta 980 orgonát szállított. Mindennemű orgonajavításokat és hangolásokat a legmerészelebb arban és lelkiismeretes pontossággal teljesít. Orgona jókarban tartása mersekelte arban elvállaltatik. Tervezetek és rajzok kívánatra díjtalanul.

A Szent-István-Társulat

• KIADVÁNYAI. •

KATEKIZMUSOK.

Kérdések az esztergomi kis katekizmusból, a székesfevárosi elemi iskolák II. osztálya számára. Füzve 10 fillér.

Esztergomi elemi katekizmus, katolikus gyermekek számára. Negyvenhétedik kiadás. Kötve 18 fillér.

Esztergomi kis katekizmus, kath. gyermekek számára. Kötve 26 fillér.

Esztergomi közép katekizmus, katolikus gyermekek számára. a religió történetének rövid vázlatával. Kötve 80 fillér.

Egri elemi katekizmus, katolikus tanulók számára. Negyvenhatodik képes kiadás. Kötve 20 fillér.

Egri kis katekizmus, katolikus gyermekek számára. Negyvenhetedik kiadás. Kötve 32 fillér.

Egri közép katekizmus, kath. tanulók számára. a városi iskolákban. A religió történetének rövid vázlatával. Huszonhatodik kiadás. Kötve 60 fillér.

Egri nagy katekizmus, kath. tanulók számára. a városi iskolákban. A religió történetének rövid vázlatával. Tizenharmadik kiadás. Az apostoli szék által jóváhagyott magyar szentírási szöveg szerint átdolgozva. Kötve 90 fillér.

Elementar-Katechismus für katholische Kinder. (Esztergomfőegyházmegyei jóváhagyással.) Kötve 20 fillér.

Kleiner Katechismus für katholische Kinder. (Esztergomfőegyházm. jóváhagyással.) Kötve 36 fillér.

Erlauer (egri) Elementar-Katechismus für katholische Kinder. Kötve 22 fillér.

Katekizmus, pre počiatovníkov. (Től elemi káté. Esztergomfőegyházmegyei jóváhagyással.) Kötve 18 fillér.

Maly katekizmus, pre obecne školy. (Től kis káté.) Kötve 36 fillér.

Prostředný katekizmus. (Től közép káté.) Kötve 80 fillér.

Jagersky Elementarny Katechismus. Pre katolicke Dietky. (Től egri elemi káté.) Kötve 22 fillér.

Katekizmus za početnike katolicsanske skolare. (Horvát-illyr elemi káté.) Kötve 18 fillér.

Sridnji katekizmuš, za katoličansku školsku mladostva ugarskom kraljevstvu. (Győregyházmegyei horvát közép káté.) Kötve 72 fillér.

Pocetni katekizmuš, za mladju detcu vere katoličanske. (Vend elemi káté.) Kötve 18 fillér.

Krátka summa velikoga katekizmussa, z-szpitávanyem, i odgovárjanyem za katolicsanske soule. (Vend kis káté.) Kötve 36 fillér.

Mali katekizam, za katoličku dieu, pri magjarskoga. (Dalmát kis káté.) Kötve 40 fillér.